

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/123/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215205423
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2016:8215205423.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. X., nar. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, syna matky P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A., Q.. Š. X, zastúpenej JUDr. Vierou Mulikovou, advokátkou, St?cklova 21, Bardejov a otca R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D., W. XXX R. XXX/X, zastúpenému JUDr. Jankou Martonovou, advokátkou, Slovenská 5, Bardejov, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

r o z h o d o l :

Z v e r u j e maloletého R. X., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matke, ktorá je povinná a oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, pričom obaja rodičia majú právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletého R. mesačnou sumou vo výške 90,- Eur počnúc od 1.6.2015 do budúca vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky maloletého.

Dlžné výživné za obdobie od 1.6.2015 do 31.7.2016 vo výške 560,- Eur je otec p o v i n n ý uhradiť k rukám matky maloletého v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V prevyšujúcom rozsahu návrh matky na určenie výživného z a m i e t a.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým R. za obdobie do 31.12.2016 každú stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., každú sobotu od 15.00 hod. do 17.30 hod., každú nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod., od 20.8.2016 do 26.8.2016 každý deň od 10.00 hod. do 17.00 hod., dňa 25.12.2016 od 9.00 hod. do 18.00 hod. a dňa 31.12.2016 od 9.00 hod. do 18.00 hod., počnúc od 1.1.2017 do budúca je otec o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým R. každú stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod., ďalej vždy dva po sebe idúce víkendy v kalendárnom mesiaci počas ktorých bude otec na území SR, prvý víkend od piatka od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod., druhý víkend od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., pričom otec oznámi rozhodujúcu dobu pre styk s maloletým matke maloletého najneskôr 72 hodín pred výkonom realizácie styku otca s maloletým R. počas víkendov. Otec je zároveň oprávnený stýkať sa s maloletým R. každý rok počas Veľkonočných sviatkov od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod., každý nepáry rok od 29.12. od 10.00 hod. do 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod., vždy od 1.7. od 10.00 hod. do 7.7. do 16.00 hod. a vždy od 1.8. od 10.00 hod. do 7.8. do 16.00 hod..

Otec je o p r á v n e n ý prevziať si maloletého v čase určenom pre začiatok styku s ním v mieste bydliska maloletého, kde ho po uplynutí doby určenej pre styk s ním vráti. Matka je p o v i n n á maloletého R. na styk s otcom riadne pripraviť.

Otec je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy vo výške 102,68 Eur, v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predbežným opatrením č.k. 4P 75/2015-8 zo dňa 29.5.2015 súd zveril maloletého matke, otca zaviazal povinnosťou prispievať maloletému na výživu sumou 50 Eur mesačne a upravil styk otca s maloletým v prítomnosti matky na každý párny utorok a v piatok od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu a v sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. Na odvolanie sa otca odvolací súd uznesením č.k. 18CoP 15/2015-20 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Súd zároveň z úradnej moci začal konanie o úpravu práv a povinností k maloletému R.. Veci samej bola pridelená spisová značka 4P 123/2015.

2. Matka maloletého sa v konaní domáha úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletému R. tak, že ho súd zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazá povinnosťou prispievať na výchovu a výživu maloletému mesačnou sumou vo výške 150 Eur od 14.5.2015 do budúca a upravil styk otca s maloletým. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu matky. Otec najskôr požadoval striedavú osobnú starostlivosť o maloletého, na pojednávaní dňa 18.7.2016 obaja rodičia zhodne navrhli, aby súd zveril maloletého do starostlivosti matke a upravil styk otca s maloletým v zmysle výroku tohto rozsudku. Matka navrhla výšku výživného 150 Eur mesačne, otec výšku výživného 70 Eur mesačne.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyjadreniami účastníkov a kolízneho opatrovníka maloletého R., jeho správou, znaleckým posudkom 27/2016, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav.

4. Rodičia maloletého spolu nežijú a nie sú manželia. Obaja majú okrem maloletého R. ešte jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, avšak nie k spoločnému dieťaťu. Matka žije s v spoločnej domácnosti s maloletým R. a maloletým F., na ktorého jej prispieva jeho otec sumou 150 Eur mesačne, pričom je na rodičovskej dovolenke a je príjem predstavuje súhrn detských prídavkov a rodičovského príspevku. Nevlastní nehnuteľnosti, ani hnutelné veci vyššej hodnoty. Uviedla, že jej mesačné výdavky na maloletého R. sú 100 Eur na stravu z toho 22 - 23 Eur strava v škôlke, 30 Eur na hygienu, 50 Eur na oblečenie a obuv, 20 - 30 Eur na hračky, 23,54 Eur na poistku, 12 Eur na poplatok v škôlke, 20 Eur fond v škôlke ročne. Po narodení maloletého R. získala príspevok z Rakúska na neho vo výške 6.000 Eur. Otec pracuje v Rakúsku ako opatrovateľ vždy 2 týždne, po ktorých je následne 2 týždne doma. Jeho príjem je 1.370 Eur mesačne. Vlastnil rodinný dom, ktorý daroval svojej matke. Uviedol, že jeho výdavky predstavujú 45 Eur poplatok agentúre, 120 Eur cesta do rakúska a naspäť. 120 Eur ročný poplatok agentúre, 140 Eur výživné na staršieho syna V., 258 Eur hypotekárny úver, inkaso 100 Eur, strava 50 Eur, vzal si pôžičku vo výške 40.000 Eur na vysporiadanie BSM s bývalou manželkou, a má dlh voči plynárňam vo výške 600 Eur.

5. Psychologička ÚPSVaR Bardejov vo svojej správe z 11.1.2016 navrhla zveriť maloletého matke a styk otca s maloletým upraviť na víkendy, kedy je otec doma, v sobotu a nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod a počas pracovného týždňa od 16.00 hod. do 18.00 hod.

6. Zo znaleckého posudku PhDr. Jany Čorejovej č. 27/2016 vyplýva, že obaja rodičia majú adekvátne osobnostné predpoklady na výchovu maloletého dieťaťa, sú schopní vnímať a primerane uspokojovať potreby dieťaťa a spôsobilí zastávať rolu samostatného rodiča. Vzťah maloletého Lea k matke je silne citovo nasýtený a pozitívny, matka pre neho predstavuje primárnu osobu poskytujúcu uspokojenie potrieb a bezpečia. Rovnako vzťah matky k maloletému je silne pozitívny a intenzívny, má potrebu sa o dieťa starať, prežíva prirodzené obavy o neho. Vzťah maloletého k otcovi je pozitívny a hlboko prežívaný, maloletý je na otca pozitívne naviazaný a v jeho blízkosti ostáva v bezpečí a pokoji. Otec je pre maloletého alternatívnym zdrojom istoty a bezpečia. Otec je na syna naviazaný, má ho rád a prejavuje záujem podieľať sa na jeho výchove. Maloletý je však viac emočne naviazaný na matku, žije s ňou v tesnom spojení v rámci každodennej interakcie, pričom je to vzhľadom na vek maloletého prirodzené, je súčasťou jeho života, zabezpečuje mu bežné psychické aj fyzické potreby. obaja rodičia

sa však o druhom rodičovi vyjadrujú ako o nekompetentnom, čo je v intenzívnej miere čitateľné najmä u otca maloletého, ktorý môže maloletého zneisťovať a následne tým negatívne pôsobiť na jeho výchovu. Predovšetkým vzhľadom na súčasný vek maloletého však znalkyňa odporučila zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a v súčasnosti nepovažovala striedavú osobnú starostlivosť o maloletého zo strany rodičov za vhodnú, pre vek, emočnú nezrelosť maloletého (neschopnosť odlúčiť sa od matky), nekomunikáciu rodičov maloletého, znevažovanie matky a nedostatočnú podporu vzťahu matka - dieťa zo strany otca. Znalkyňa odporučila styk otca s maloletým na dve stredu v mesiaci od 15.00 hod. do 17.30 hod., na dve nedele od 9.00 hod. do 18.00 hod. a po úspešnej adaptácii rozšíriť styk otca s maloletým na každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod., a zároveň dva víkendy v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 16.00 hod., adekvátne aj počas všetkých školských prázdnin a sviatkov.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Súd maloletého R. zveril do osobnej starostlivosti matke a vyhovel tak nielen názoru znalca a kolízneho opatrovníka, ale v konečnom dôsledku aj zhodnej žiadosti oboch rodičov, prezentovanej na pojednávaní dňa 18.7.2016. Súd vychádzal najmä zo znalostí ustanovenej znalkyne, ktorá vo svojom znaleckom posudku uviedla presvedčivé dôvody, pre ktoré je aj podľa názoru súdu v tejto fáze života maloletého R. matka tým z rodičov, ktorému je potrebné maloletého zveriť do osobnej starostlivosti, pričom nie sú splnené podmienky na to, aby súd rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloletého R., na ktoré znalkyňa vo svojom posudku poukázala a s ktorými sa súd stotožňuje. Súd nevyhovel ďalším návrhom otca na doplnenie dokazovania, pretože má za to, že nie sú účelné a hospodárne, najmä preto, že ustanovená znalkyňa vo svojom znaleckom posudku dostatočne jasne, zrozumiteľne a hlavne komplexne uviedla dôvody pre zverenie maloletého matke, s ktorými súd súhlasí. Súd zároveň upravil styk otca s maloletým spôsobom, ktorý vyplýva z výroku tohto rozsudku a na ktorom sa obaja rodičia dohodli a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletého pracuje dlhoročne v zahraničí, kde je 2 týždne a následne je 2 týždne doma, nedokáže si však zabezpečiť pravidelnosť vo svojej práci. Súd určil výšku výživného pre otca na maloletého R. na sumu 90 Eur, pričom ho určil od 1.6.2015. kedy mal maloletý R. necelé dva roky a kedy podľa názoru súdu celkové náklady na neho predstavovali sumu 150 Eur mesačne. matka sa o maloletého celodenne stará a otec je tak povinný prispievať na maloletého vyššou sumou.

Pokiaľ ide o otcom uhrádzané náklady na splátky na hypotekárny úver vo výške 258 Eur a záväzok voči plynárniam vo výške 600 Eur, k tomu súd poznamenáva, že takéto výdavky otca nie je možné považovať za náklady, ktoré by bolo mali predchádzať otcovu vyživovaciu povinnosť k jeho maloletému synovi, súd ich hodnotí ako neprimerané majetkové riziko, na ktoré v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine musí prihliadať a hodnotiť na ťarchu otca ako povinného rodiča. Inými slovami tento náklad súd nemôže hodnotiť ako náklad, ktorý by mal maloletých ukracovať na výživnom vo výške, v ktorej by ho inak otec bol schopný uhrádzať. Podľa platnej právnej úpravy vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu má prednosť pred akýmkoľvek výdavkami povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné na zabezpečenie jeho základných životných potrieb, a zároveň vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu predchádza akúkoľvek inú vyživovaciu povinnosť k iným osobám, ktoré by prípadne aj boli odkázané výživou na otca. Rovnako platí aj ohľadne prostriedkov na finančné vyrovnanie BSM bývalej manželke, keďže otec v rámci vysporiadania získal nehnuteľnosť, za ktorú polovicu hodnoty zaplatil svojej bývalej manželke. Darovanie tohto domu vlastnej matke je právom otca maloletého, ale keďže sa jedná o bezodplatný prevod nehnuteľnosti, za ktorú zaplatil bývalej manželke 17.000 Eur, súd to hodnotí ako účelový krok otca a dlh v rovnakej výške nemôže mať prednosť pred výživou maloletého.

Matka mala za rozhodujúce obdobie k dispozícii sumu 6.000 Eur, ktoré patrili maloletému R. a ktoré získala v súvislosti s jeho narodením a pre jeho potreby z Rakúska. Táto suma bezpochyby pokrýva náklady na maloletého R., ktoré je matka ako jeden z rodičov, povinná vynaložiť na jeho potreby a to od narodenia až do rozhodnutia súdu, pričom tieto finančné prostriedky nie je možné použiť na iný účel, než na úhradu potrieb maloletého R., za účelom čoho boli matke vyplatené.

Skutočnosť, že otec maloletých nie je ochotný zamestnať sa v zahraničí, pretože podľa jeho slov samu neoplatí pracovať v Čechách za 600 Eur, keď doma zarobí 500 Eur súd hodnotí ako subjektívny dôvod na strane otca, ktorý nie je ochotný zaobstarať si lepšie platenú prácu (bezpochyby sa dá v zahraničí zarobiť aj viac ako 600 Eur, len je potrebné sa snažiť zarobiť si vyššiu sumu) a tým aj prostriedky na výživné pre vlastných synov, čo súd hodnotí ako svojvoľnú a ničím neodôvodnenú snahu otca vyhnúť sa získaniu prostriedkov pre výživné na svoje dve deti. To pred súdom ako argument nemôže obstáť a súd aj z týchto dôvodov nemal pre návrh otca na zníženie výživného v akejkoľvek výške žiadne pochopenie a jeho návrh v celom rozsahu zamietol.

Otec v súčasnosti zarába 500 Eur mesačne, medzi jeho záľuby patrí práca, v dôsledku čoho je otec podľa názoru súdu spôsobilý zaobstarať si prostriedky na výživné pre svoje dve deti, inú vyživovaciu povinnosť nemá, o deti sa osobne nestará, prispieva na nich rovnakou sumou už viac než 5 rokov, jeho odôvodnené náklady mu po odčítaní zo súčasných príjmov postačujú na výživné pre jeho dve deti a preto súd výšku výživného určenú rozsudkom v zníženie výživného nijako neakceptoval.

Zároveň nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie podrobným zisťovaním príjmov a nákladov matky a oboch maloletých detí, pretože súd považuje sumu 200 Eur (po 100 Eur na každé dieťa) za sumu, ktorú je otec objektívne schopný svojim deťom mesačne platiť a ďalšie dokazovanie by iba zvýšilo náklady tohto konania, čo súd nepovažuje za potrebné. Predmetom tohto konania totiž bol návrh na zníženie výživného a to neprichádza za žiadnych okolností do úvahy pre otcovu objektívnu schopnosť zaobstaráť si takúto sumu pre svoje deti a aj s ohľadom na skutočnosť, že náklady na deti sa za viac než 5 rokov určite neznížili.

9. Súd v prevyšujúcom rozsahu návrh matky na určenie výživného pre maloletého Lea zo strany otca zamietol s odôvodnením, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, aby boli náklady na maloletého od 1.6.2015 do vyhlásenia rozsudku vyššie, než súd uvádza v tomto rozsudku. ak sa v budúcnosti podstatne zvýšia, môže matka podať návrh na zvýšenie výživného. Súd zároveň rozhodol o dlžnom výživnom otca za obdobie od 1.6.2015 do 31.7.2016 a určil ho na sumu 560 Eur s tým, že pokiaľ otec túto sumu priebežne matke maloletého už uhradil (alebo uhradil v pomernej časti), je v rozsahu úhrady jeho povinnosť splnená.

10. Štátu vznikli trovy v celkovej výške 102,68 Eur v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku vo veci č. 27/2016, keďže uznesením č.k. 4P 123/2015-125 zo dňa 17.5.2016 súd ustanovenej znalkyni priznal znalečné v celkovej výške 402,68 Eur, z ktorých sumu 300 Eur zložil otec maloletého ako preddavok. Tieto trovy štátu zavinil otec maloletého, keďže znalec bol do konania ustanovený na jeho návrh, aby posúdil možnosť striedavej osobnej starostlivosti o maloletého R., ktorý znalkyňa neodporučila a súd rozhodol o zverení maloletého matke. O trovách štátu súd rozhoduje aj bez návrhu v súlade s § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. a rozhodol o nich v zmysle § 58 zákona č. 151/2015 Z.z. v rozhodnutí, v ktorom sa konanie končí. Tieto trovy sú povinní platiť účastníci konania v zmysle § 49 ods. 1 citovaného zákona a podľa odseku 3 tohto zákona ich platia podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

11. Súd vzhľadom na vek maloletého upustil od osobného výsluchu maloletého, čo by podľa názoru súdu v tomto veku predstavovalo pre maloletého zbytočný ďalší stres a jeho vyjadrenie a názor vzhľadom na vek troch rokov bol dostatočne aj pre účely súdu prezentovaný znalkyňou v znaleckom posudku.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. a aj keď rozhodol o tom, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom dané ustanovenie určuje výrok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, jedná sa obsahovo o totožný výrok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bude v tejto lehote podané na Krajskom súde v Prešove. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli

uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.